

Langsua
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Langsua nasjonalparkstyre
Møtested:	Teams
Dato:	27.10.2025
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 25/2025	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 26/2025	Klage på vedtak om hogst i Storlægeret LVO - Nordre Land kommune - Statskog		2025/10870
ST 27/2025	Delegerte vedtak		
32/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Espedalen LVO - snødekt mark - plassering av jervbås med tilhørende ettersyn - Sondre Elserud		2025/9981
33/2025	Dispensasjon og avslag - Røssjøen NR - uttransport av felt hjortevilt - Hans Solbrekken Ruud		2025/9985
34/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Storlægeret LVO - Haldorbu LVO - Oppsjømyra NR - Røssjøen NR - snødekt mark - oppkjøring av trase - Gausdal Maraton 2026 - Gausdal Trekkhundklubb		2025/10528
35/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Haldorbu LVO - Røssjøen NR - snødekt mark - oppkjøring og merking av hundeløyper - Fullsenn - Lenningen - Valdres Trekkhundklubb		2025/9959
36/2025	Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - drone - ettersanking av storfe - Arne Engeland		2025/10523
37/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - ATV med belter - uttransport av felt elg og hjort - Skrautvål sameige - Fullsenn jaktlag		2025/9770
ST 28/2025	Referatsaker		
ST 29/2025	Faglig innslag		
ST 30/2025	Eventuelt		

ST 25/2025 Godkjenning av protokoll/innkalling

Arkivsaksnummer: 2025/10870-3

Saksbehandler: Morten Liebe

Dato: 21.10.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	26/2025	27.10.2025

Klage på vedtak om hogst i Storlægeret LVO - Nordre Land kommune - Statskog

Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyre påklager delegert vedtak av 09.10.25 i Nordre Land kommune om godkjenning av hogst i Storlægeret landskapsvernområde ihht. vernskogforskrift.

Klagen begrunnes med følgende:

- Det er ikke utført en konkret planlegging av selve hogsten før vedtak ble fattet.
- Det er ikke lagt vekt på verneformålet og økosystemet i Skardberga naturreservat ved tillatt hogst svært nær dette skogreservatet. Føre-var-prinsippet er ikke benyttet ikke i et slikt tilfelle.
- Hogst med store maskiner tillates i sommerhalvåret med de terrengskader mm. som følger. Gjennomføring av hogst vinterstid er avvist.
- Supplerende naturfaglige undersøkelser av uavhengig ekspertise ble ikke utført ut over MIS-registreringer.
- Hensynet til landskap og naturmangfold i landskapsvernområdet er ikke innarbeidet i tilstrekkelig grad, jfr. verneforskriften for dette område. Ivaretagelse av naturverneverdiene overlates til grunneier.
- Det er ikke fastsatt hvordan særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal utvelges, jfr. verneforskriften for landskapsvernområdet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Mailer fra Statskog i sept. 2025 med spørsmål om verneforskriften for Storlægeret LVO
- Mail fra nasjonalparkforvalter vedr. ordlyden i verneforskriften.
- Vernskogmelding (søknad) fra Statskog til Nordre Land kommune av 07.10.25
- Brev fra nasjonalparkforvalter til Statskog av 07.10.25.
- Brev fra nasjonalparkforvalter til Statskog av 09.10.25.

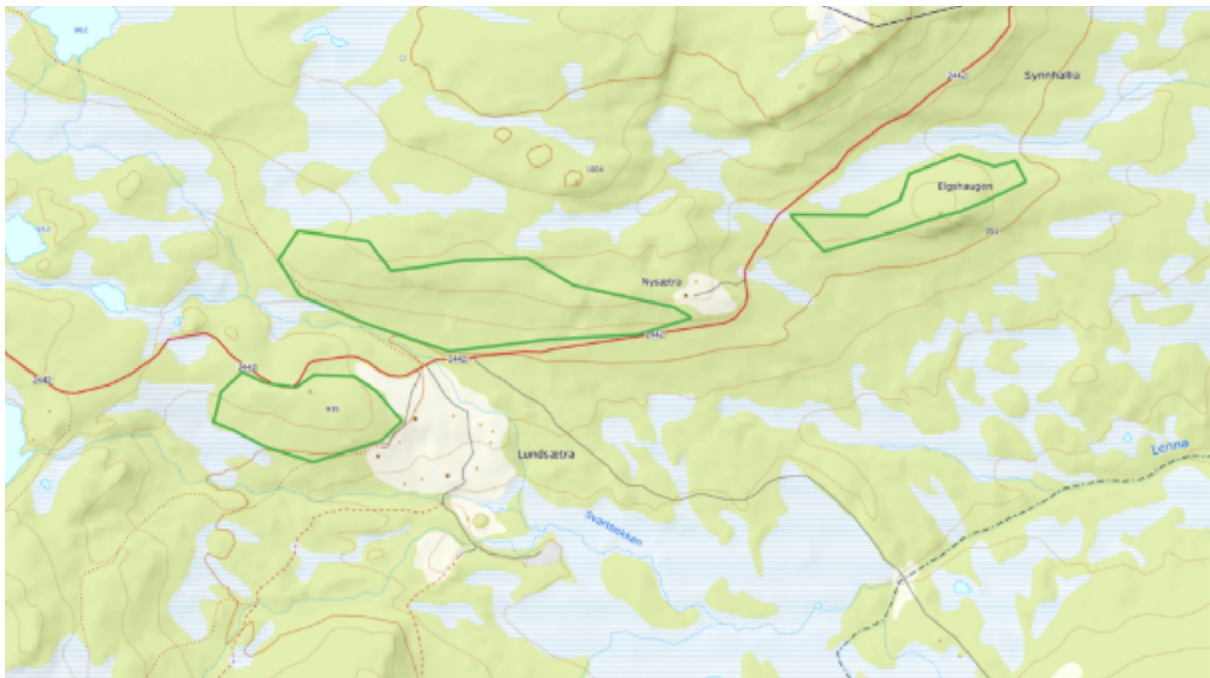
- Delegert vedtak i Nordre Land kommune av 09.10.25.

Annet: Melding fra Statskog medio okt. om at hogsten er utsatt til neste år grunnet værforhold

Saksopplysninger

Statskog har sendt søknad til Nordre Land kommune om hogst i vernskog ihht. skogbruksloven.

Hogstområdet ligger innenfor vernskoggrensa og behandles etter Forskrift om vernskog opp mot fjellet, Innlandet. Det er søkt om å avvirke 1000m³ på et areal på 277 dekar. Det er ikke skogbruksplandata her, men hele eiendommen er MIS-registrert. Det er en kubikkmasse på mellom 10-15m³ pr. dekar i alle 3 områdene. Det er planlagt fjellskoghogst, med muligheter for småflater inntil 2 dekar innimellom, der dette kan være egnet. Kartet nedenfor viser de planlagte hogstområdene nær fv. 2442 ved Nysætra og Lundsetrene.

I våre brev til Statskog (07.10.25 og 09.10.25) skriver vi følgende (sitat, utdrag):

Det østre området

Området ligger helt inntil Skardberga naturreservat. Vi viser i den forbindelse til naturmangfoldlovens §49 som gjelder alle beslutningstagere, som sier:

Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår.

Vi mener at hogst her vil ha direkte innvirkning på økosystemet i naturreservatet siden den skal foregå i grensen. Hogst vil bla. endre lysinnstråling, temperatur og vannhusholdning i deler av reservatet. Det er så langt heller ikke redegjort for trase for hogstmaskiner og utkjøring av virke. I den sammenhengen vil valg av trase kunne bety en del for hvordan vannet ledes inn i reservatet via kjørespor. Samtidig kan det endre landskapet, jfr. verneformålet. Ut fra søknaden slik den nå foreligger, frarår vi hogst der.

Det midtre området

Dette området ligger i et sammenhengende vokseområde for plantearten skjeggklokke som ihht. norsk rødliste er «kritisk truet». Denne arten vokser i et begrenset område på landsbasis der deler av verneområdene i Langsua er de eneste sammen med noen tilgrensende områder sør for Langsua.

Innen hogstområdet finnes videre soppen melrødspore som er klassifisert som «sårbar». Vi viser for disse to artene registreringene som ligger i Naturbase. Er hogsten planlagt med tanke på hensyntagen?

Det vestre området

Vi har ikke kunnskap om spesielle arter i dette området. Dette kan grunnes i manglende kartlegging.

For alle tre områdene

Verneforskriften for LVO sier: Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal ikke hogges. Denne bestemmelsen innebærer at det i forkant av en hogst må fastsettes konkret hvilke trær dette gjelder.

Hogst på godt frossen mark vil innebære at skadene på jordsmonn, vegetasjon og dyreliv i jord blir vesentlig mindre enn en hogst med det aller første i høst. Vi viser i den sammenhengen til verneformålet.

Det er opp til Statskog som hovedentreprenør både i planfasen og i gjennomføringsfasen å følge opp de nødvendige hensyn til naturkvaliteter.

Dette omfatter:

- Stillingstagen om omfanget av hogst/ikke hogst spesielt i det østre området og i det midtre, i den videre planleggingen ut fra påpekte naturkvaliteter og spesielt hensynet til Skardberga naturreservat.*
- Klarlegging av hvordan og når hogst skal utføres mht. kjøretraseer for hogstmaskiner og lassbærere med vekt på minst mulig skade på jordsmonn, vannhusholdning og vegetasjon.*
- Følge aktsomhetsplikten i forhold til naturmangfoldet under hogst som framgår av naturmangfoldlovens §6.*
- Bruken av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder skal tillegges vesentlig vekt, jfr. naturmangfoldlovens §12. Jfr. også lovens §11 om at kostnader ved miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver. Dette kan omfatte restaurering av kjørespor mm.*

Nordre Land kommune har gjort følgende vedtak (sitat og utdrag av kommunens vurderinger):

Det østre hogstområdet :

Det godkjennes fjellskoghogst innenfor det omsøkte området.

- Det forutsettes at det benyttes en lukket hogst i grensearealene (1-2 trelengder) til naturreservatet.*
- Hogstgjennomføringen må planlegges med henblikk på å unngå kjøreskader.*

Det midtre hogstområdet :

Det godkjennes fjellskoghogst innenfor det omsøkte området.

- De forutsettes at det i større grad benyttes lukket hogst i dette området.
- Det forutsettes at en ivaretar hensynene til registrerte rødlistearter i området.
- Hogstgjennomføringen må planlegges med henblikk på å unngå kjøreskader.

Det vestre hogstområdet :

Det godkjennes fjellskoghogst innenfor det omsøkte området.

- Hogstgjennomføringen må planlegges med henblikk på å unngå kjøreskader.

Generelle hensyn som gjelder alle områdene :

- Eventuelle kjøreskader skal utbedres så raskt som mulig etter hogsten er avsluttet og ved opppynting skal det vektlegges at vannhusholdning i området endres minst mulig.
- Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet må merkes i felt i forkant av hogst.
- I henhold til "Skogbruksloven" og "Forskrift om berekraftig skogbruk" skal skogeier gjennomføre nødvendige tiltak for å sikre tilfredsstillende foryngelse innen 3 år etter hogst
- Hvis det under anleggsperioden påtreffes automatisk fredede kulturminner må dette varsles og det skal ikke foretas inngrep nærmere enn 5 meter fra dets synlige eller kjente ytterkant.

Hjemmelsgrunnlag - Verneformål

Verneforskrift for Storlægeret LVO (§32.3) sier :

Skogsdrift, hogst av ved og rydding av kratt

- hogst og rydding av kratt er tillatt i samsvar med gjeldende lovverk. Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal ikke hogges.*
- etablering av ny skog skal fortrinnsvis skje ved naturlig foryngelse. Ved behov kan suppleringsplanting av stedegne treslag benyttes.*

Merknad: Med gjeldende lovverk her forstås vernskogsbestemmelsen ihht. skogbruksloven.

Formålet med Storlægeret landskapsvernområde

er å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende.

Videre er formålet med vernet å:

- ta vare på et naturområde med et rikt dyre- og planteliv som preger landskapet.*
- ta vare på og opprettholde et egenartet, åpent og vakkert natur- og kulturlandskap der*

stølslandskapet med beitebruk, stølsbygninger og stølsvoller, og kulturminner utgjør en

vesentlig del av landskapets egenart.

- ta vare på biologisk mangfold som preger landskapet medregnet naturtyper som naturbeitemark, slåttemark, myr, ferskvatn/våtmark, og arter knyttet til disse.

- ta vare på vassdragsnatur, landskapsformer og kvartærgeologiske forekomster.

Formålet med Skardberga naturreservat er følgende:

Formålet med Skardberga naturreservat er å ta vare på et forholdsvis urørt skogområde i form av en velutviklet gammel fjellgranskog og et arts mangfold særpregt av flere kravfulle og truede karplanter, sopp- og lavarter.

Videre er formålet med naturreservatet å ta vare på et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser. Naturreservatet har stor variasjon i vegetasjons-, skog- og naturtyper, herunder også våtmark, og har stedvis god kontinuitet i død ved. Området er representativt for fjellgranskog i regionen.

Forvaltningsplan

Vedtatt forvaltningsplan for verneområdene i Langsua omtaler ikke denne typen saker i landskapsvernområdene.

Naturmangfoldloven

Viser til våre brev fra oss gjengitt ovenfor.

Forvaltningsloven

Vedtaket i kommunen er gjort 09.10, altså er klagefristen 30.10. En evt. klage skal sendes Nordre Land kommune. I møte med jurist hos statsforvalteren er det avklart at nasjonalparkstyret har klagerett.

Vurdering

Vi har ikke tidligere behandlet denne typen saker i våre verneområder. Altså foreligger det ingen praksis fra vår side. Her står vi ovenfor en sak der vernehensyn skal ivaretas via et vedtak iht. skogbruksloven samtidig som verneforskriftene og naturmangfoldloven gjelder.

I en evt. klage må det legges vekt på forhold som kommer i strid med med verneformålet til Storlægeret landskapsvernområde (gjengitt over). Det samme gjelder tiltak som ikke ivaretar naturverdiene i Skardberga naturreservat. Slike forhold blir kommentert nedenfor.

Lovanvendelsen

Vedtaket i kommunen er gjort med utgangspunkt i verneskogmeldingen fra Statskog. Vedtaket er fattet i medhold av Forskrift om vernskog opp mot fjellet, Innlandet og delegert myndighet. Etter det vi erfarer er denne forskriften ennå ikke trådt i kraft. Det betyr at vedtaket ikke er gjort i forhold til gjeldende forskrift.

Naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 samt §49 skal vurderes av alle instanser hvilket da også gjelder for kommunens behandling etter vernskogforskriften. Vurdering og hensyntagen til landskapet og naturmangfoldet skal inngå som del av disse vurderingene, jfr. spesielt lovens §8 kunnskapsgrunnlaget og §10 økosystembelastning og samlet belastning.

Plangrunnlaget

Vedtaket er gjort uten at det foreligger en detaljert plan for gjennomføring av hogsten. Det er kun tegnet tre polygoner (hogstområder) på et kart. Etter vårt syn burde kommunen i forkant av behandlingen bedt statskog om en mye mer detaljert plan.

En MIS – registrering representerer ikke et tilstrekkelig grunnlagsmateriale for vurdering av hogst i et verneområde. Det er ikke riktig å forutsette at alle verneverdier er kartlagt i et vedtatt landskapsvernområde. Grunnlagte for vernet er dessuten mange år gammelt.

Storlægeret LVO - Ivaretagelse av landskapets art og karakter – økologiske verdier

Det er ingen planutredning av hvordan hensynet til landskapet skal ivaretas. Vi viser spesielt til at kjøringen skal foregå i sommerhalvåret hvilket vil gi betydelig store kjøreskader. Vår påpeking av nødvendigheten av hogst vinterstid er avvist.

I vedtaket overføres videre ansvaret for landskapshensyn ved sommerdrift til statskog. Dette omfatter valg av traseer for kjøring med hogstmaskin og lassbærer i terrenget, restaurering av kjøreskader, restaurering av endret drenering osv. uten at det foreligger en plan i bunnen.

Det er ikke planlagt konkret hvordan forekomsten og ivaretagelsen av sårbare og truede arter skal gjennomføres. Vedtaket gir statskog ansvaret for dette i gjennomføringen. Vi har påpekt at annen ekspertise må benyttes.

Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet må etter vårt merkes i felt i forkant av hogst. Dette må gjøres av uavhengig personell, og dermed ikke overlate ansvaret til statskog som skogeier.

Det betyr at tiltaket kommer i konflikt med en del av verneformålet nærmere bestemt:

Det å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende.

- ta vare på et naturområde med et rikt dyre- og planteliv som preger landskapet.
- ta vare på og opprettholde et egenartet, åpent og vakkert natur- og kulturlandskap

Skardberg naturreservat

Naturreservatet er vår strengeste verneform. Vi har gitt en klar tilråding om at dette hogstområdet utgår under henvisning til §49 i naturmangfoldloven, se omtale av lovparagrafen ovenfor. Hogst her vil ha direkte innvirkning på økosystemet i naturreservatet siden den skal foregå svært nær grensen. Hogsten vil bla. endre lysinnstråling, temperatur og vannhusholdning i det minste i deler av reservatet.

Det er svært stor usikkerhet knyttet til virkningen av vedtakets vilkår om å sette igjen 1 – 2 trelengder mot grensen for å hindre skade på reservatet. Vi mener at de vilkår som er satt i vedtaket ikke ivaretar naturverdiene i reservatet. Før-var-prinsippet (§9 i naturmangfoldloven) er klart relevant, og må anvendes for hele det planlagte området, jfr. §49 i nml.

Presedens

Presedensvirkningen ved at det foreliggende vedtaket blir stående er flersidig:

- Det er ikke nødvendig med konkret planlegging av hogst i et landskapsvernområde. Supplerende naturfaglige unndersøkelser blir ikke utført ut over MIS-registreringer.

- Hensynet til landskap og naturmangfold tilsesettes i stor grad. Ivaretagelse av disse naturverneverdiene overlates til grunneier, og dermed uten at uavhengig ekspertise bringes inn.
- Hogst kan tillates i sommerhalvåret med de terrengskader mm. som følger av dette.
- Det legges ikke vekt på verneformålet og økosystemet i et skogreservat ved tillatt hogst nær reservatet. Føre-var-prinsippet benyttes ikke i et slikt tilfelle.
- Det er ikke fastsatt hvordan særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal utvelges, jfr. verneforskriften

ST 27/2025 Delegerte vedtak

32/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Espedalen LVO - snødekt mark - plassering av jervbås med tilhørende ettersyn - Sondre Elserud 2025/9981

33/2025 Dispensasjon og avslag - Røssjøen NR - uttransport av felt hjortevilt - Hans Solbrekken Ruud 2025/9985

34/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Storlægeret LVO - Haldorbu LVO - Oppsjømyra NR - Røssjøen NR - snødekt mark - oppkjøring av trase - Gausdal Maraton 2026 - Gausdal Trekkhundklubb 2025/10528

35/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Haldorbu LVO - Røssjøen NR - snødekt mark - oppkjøring og merking av hundeløyper - Fullsenn - Lenningen - Valdres Trekkhundklubb 2025/9959

36/2025 Delegert sak - dispensasjon - Langsua NP - drone - ettersanking av storfe - Arne Engeland 2025/10523

37/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - ATV med belter - uttransport av felt elg og hjort - Skrautvål sameige - Fullsenn jaktlag 2025/9770

ST 28/2025 Referatsaker

ST 29/2025 Faglig innslag

ST 30/2025 Eventuelt